

izgi Filmlerdeki Söz Varlığıyla ilkokul ğrencilerinin Söz Varlığı zerine Bir Araştırma*

Selin AYAN**
Bayram BAŞ***

z

ğrencilerinin söz varlığı edinimini doğrudan etkileyen medya yayınlarından biri de çizgi filmlerdir. Bu çalışmada, ilkokul ğrencilerinin izlediği çizgi filmlerin, öğrencilerin söz varlığı gelişimlerine katkılarını belirlemek ve bu söz varlığı unsurlarını ilkokul ğrencilerinin kelime hazineleri ile karşılaştırmak amaçlanmıştır. Çalışmada, doküman incelemesi ve kategorisel içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Öğrencilerin en fazla izlediği 10 çizgi filminden toplam 30.000 kelime veri derlenmiştir. Söz varlığı unsurları kelimeler, deyimler, atasözleri, ikilemeler, özel isimler, kalıp sözler ve argo kelimeler olmak üzere toplam yedi kategoride incelenmiştir. izgi filmlerden toplam 27.946, farklı 3.839 söz varlığı unsuru elde edilmiştir. Bu söz varlığı unsurlarının kelimeler dışındaki 424' deyim, 4' atasözü, 72'si ikileme, 205'i kalıp söz, 4' argo kelime, 1.592'si ise özel isimdir. izgi filmlerde bulunan 3.839 farklı kelime ile Karadağ (2005)'in araştırmasındaki ilkokul ğrencilerinin kullandığı 6.322 farklı kelime karşılaştırılmıştır ve 1.916 kelimenin ortak olduğu görülmüştür. izgi filmlerde bulunan farklı kelimelerin %49.90'ının, toplam kelimelerin %80.70'inin ilkokul öğrencileri tarafından da kullanıldığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: izgi Film, Kelime Hazinesi, Söz Varlığı.

A Research on Vocabulary of Primary Schools with Cartoons

Abstract

One of the students' vocabulary acquisition that directly affect the media broadcasts are also cartoons. In this study, the cartoons that follow the primary school students to do determine their contribution to the development of students vocabulary and aim to compare these vocabulary elements with the thesaurus of primary school students. In this study, document analysis and categorical content analysis methods were used. Watched by most of the students total of 30,000 words data has been compiled from 10 cartoons. The elements of vocabulary; words, idioms, proverbs, repetitions, special names, molds words and including slang words was studied in a total of seven categories. Total 27.946 and 3.839 different vocabulary items were found from the cartoons. This vocabulary elements except words is including 424 idiom, 4 proverb, 72 repetitions, 205 mold word, 4 slang words and 1.592 special name. 3,839 different words in cartoons and uses of primary school students 6322 different words in Karadağ (2005)'s research were compared and 1.916 word has been shown to be a common. 49.90 % of different words in the cartoons, have been found to be used by primary school pupils of 80.70 % of the total words.

Keywords: Cartoon, Thesaurus, Vocabulary.

* Bu makale Do. Dr. Bayram Baş danışmanlığında Selin Ayan tarafından hazırlanan " izgi Filmlerin Söz Varlığı zerine Bir Araştırma" adlı yayınlanmamış yüksek lisans tezinden özetlenerek üretilmiştir.

** İstanbul Aydın Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sınıf ğretmenliği Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans ğrencisi, İstanbul, e-posta: selin.cicekci@hotmail.com

*** Doç. Dr., Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü, İstanbul, E-posta: bayrambas@gmail.com

Giriş

Duygu ve düşüncelerin ifade edilmesinde, ihtiyaç ve isteklerin belirtilmesinde, bireyin sosyalleşmesinde dil kullanılmaktadır. En temel iletişim aracı olan dil, Türk Dil Kurumu Sözlüğü'nde "insanların düşündüklerini ve duyduklarını bildirmek için kelimelerle veya işaretlerle yaptıkları anlaşma, lisan, zeban" şeklinde tanımlanmaktadır. "Kişinin iletilenleri tam ve doğru anlayabilmesi, duygu ve düşüncelerini açık ve etkili bir biçimde anlatabilmesi, anadilinde düşünme ve duygu üretme yetkinliğine ulaşmasıyla olanaklıdır. Gelişmemiş, karışık ya da kavramsal bakımdan yoksul olan bir dil, kişinin özgürce düşünmesini, duyumsayabilmesini engeller" (Sever, 2013:91). Onan (2013:190), dilin çocuğun zihinsel yapısını doğrudan etkilediğini söylemektedir. Yaşamı bu denli etkileyen ve yönlendiren dilin kurallarına uygun bir şekilde geliştirilmesi büyük önem arz etmektedir.

Öğrenme doğumla başlayan ve yaşam boyu devam eden bir süreçtir. Bu süreçte çocuğun ailesi, çevresi, arkadaşları, gittiği okullar, okuduğu kitaplar, oynadığı oyunlar, gördükleri, duydukları, yaşadıkları vb. öğrenmesine katkı sağlamaktadır. Çocuk, öncelikle ağlama gibi sözel olmayan yollarla iletişimini sağlamaktadır. Baş (2006:30)'ın da belirttiği gibi dilin dört temel becerisinden ilk gelişen dinlemedir. Çocuk, dinleme becerisini kullanarak duyduğu sesleri taklit ederek iletişim kurmaya ve ana dilini keşfetmeye başlar.

Çocukta dil gelişimi farklı dönemlerde farklı özellikler göstermektedir. Çocuğun dil gelişiminde etkili olan unsurların başında ailesi gelmektedir. "Çocuğun dil gelişimi, ailenin ekonomik, sosyal ve kültürel durumunun bir aynasıdır" (Aşıcı, 2005:24). O halde, ailenin çocukla geçirdiği zaman, çocuğa yaklaşımı dilin gelişmesine olumlu katkıda bulunmaktadır. "Çocuğun doğduğu andan itibaren insanlar arasında olması, onunla konuşulması, sevilmesi, oyun oynanması onun gerekli çevresel uyarıları alarak konuşmasını hızlandıracaktır" (Abalı, 2012:24). Çocuğun iletişim kurduğu çevresi, dinlediği masallar, tekerlemeler, okuduğu kitaplar, oynadığı oyunlar, arkadaş grubu ve kitle iletişim araçları da dil gelişimini etkileyen unsurlardandır.

Dil gelişimini Zengin ve Zengin (2009), "kelimelerin, sayıların, sembollerin kazanılması, saklanması ve dilin kurallarına uygun olarak kullanılmasının gelişimidir" şeklinde tanımlamaktadır. Dil gelişimini sağlayan en önemli etkenlerden birisi çocuğun sahip olduğu kelime hazinesinin yani sözcük dağarcığının geliştirilmesidir. "Dört temel dil becerisi olan okuma, yazma, konuşma ve dinlemenin bireye kazandırılması ile bireyin bu becerileri aktif olarak kullanabilmesi, edinilmiş zengin sözcük dağarcığı ile yakından ilişkilidir" (Karatay, 2007:144). Çünkü bu gelişim Mert (2010:5)'inde belirttiği üzere, bireyin düşünme ve anlatım zenginliğini beraberinde getirir. Bu dil becerilerini aktif olarak kullanan çocuk ailesi başta olmak üzere kitaplardan, çevresinden, çeşitli çocuk edebiyatı ürünlerinden ve kitle iletişim araçlarından öğrendiği kelimelerle kelime hazinesini geliştirmektedir.

Kelime hazinesine yönelik yapılan araştırmalarda şu bilgilere yer verilmiştir:

- “Çocuğun dil gelişiminin 5 yaşına kadar 2/3’si tamamlanır. Yani 5 yaşındaki çocuk yaklaşık olarak 2.000 kelimelik bir kelime hazinesine sahiptir” (Kol, 2011).
- “Çocuk okula başlarken çocukların söz dağarcığı 2.000-3.000 arasındadır” (Aşıcı, 2005:27).
- “İlköğretime başlayan bir çocuğun kelime hazinesi 5.000 ile 20.000 arasındadır” (Gür ve diğerleri, 2013:1563).
- “Dilin ustaca kullanılmasının ve inceliklerinin öğrenilmesinin 5-10 yaşları arasında olduğu kabul edilmekle birlikte, çocukların büyük bir çoğunluğunun, temel dil kazanma sürecinin önemli bir bölümünü, 5-6 yaşlarında gerçekleştirmektedir” (Yapıcı, 2004:6).

Yukarıdaki araştırmalar, çocuğun ilk 10 yılının kelime hazinesini geliştirilmesi açısından ne derece önemli olduğunu ortaya koymaktadır. “İlköğretim eğitimi almış bir kişi okuduklarını ve dinlediklerini tam ve doğru olarak anlayacak kadar okuma ve dinleme becerisi; duygularını, isteklerini, bilgilerini tam ve doğru olarak anlatacak kadar konuşma ve yazma becerisi ve bütün bunları sağlayacak düzeyde bir kelime hazinesi kazanmalıdır” (Karadağ ve Kurudayıoğlu, 2010:425). İlköğretimden beklenen, kelime hazinesindeki artışı sağlaması ve böylelikle çocuğun dil eğitimini destekleyici olmasıdır. Bu beklentiye paralel olarak, Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda (MEB, 2015:16-26) programın genel amaçlarından bir tanesi “ okuduğu, dinlediği ve izlediğinden hareketle, söz varlığını zenginleştirerek dil zevki ve bilincine ulaşmalarını; duygu, düşünce ve hayal dünyalarını geliştirmelerini sağlamak” olarak belirtilmiş ve okuma öğrenme alanındaki kazanımlar anlama, akıcı okuma ve söz varlığı olmak üzere üç alt grupta toplanmıştır. Okuma öğrenme alanı içerisinde “söz varlığı” başlığı altındaki kazanımlar şunlardır:

Tablo 1: İlkokul söz varlığı kazanımları tablosu

Kazanımın Ait Olduğu Sınıf Düzeyi	Kazanımlar
Türkçe Dersi 1.Sınıf Kazanımları	T1.2.18. Anlamını bilmediği sözcükleri öğrenir.
Türkçe Dersi 2.Sınıf Kazanımları	T2.2.17. Anlamını bilmediği sözcükleri öğrenir. T2.2.18. Kelimelerin zıt ve eş anlamlılarını bulur.
Türkçe Dersi 3.Sınıf Kazanımları	T3.2.20. Anlamını bilmediği sözcük ve sözcük gruplarını öğrenir. T3.2.21. Kelimelerin eş ve zıt anlamlılarını bulur. T3.2.22. İsim ve fiilleri ayırt eder. T3.2.23. Çekim eklerinin işlevlerini bilir.
Türkçe Dersi 4.Sınıf Kazanımları	T4.2.21. Anlamını bilmediği sözcükleri öğrenir. T4.2.22. Kelimelerin eş ve zıt anlamlılarını bulur. T4.2.23. Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayırt eder. T4.2.24. Kelime ve kavramların cümle içinde kazandığı anlamı bilir. T4.2.25. Varlıklara verilmişlerine göre isimleri ayırt eder. T4.2.26. Çekim eklerinin işlevlerini bilir. T4.2.27. Kısaltmaları ve bunların eklerini doğru okur. T4.2.28. Basit, türemiş ve birleşik kelimeleri ayırt eder.

Görüldüğü üzere her sınıf seviyesinde söz varlığına ilişkin bir kazanım mutlaka bulunmaktadır. Kazanım sayısı öğrencilerin yaş gruplarına göre artış göstermektedir. Demek ki çocuk okula

Çizgi Filmlerdeki Söz Varlığıyla İlkokul Öğrencilerinin Söz Varlığı Üzerine Bir Araştırma

başladığında, dil gelişiminde, özellikle Türkçe derslerinde yapılan etkinliklerin yardımıyla çocuğun söz varlığında bir artış sağlanmaya çalışılmaktadır. “İlköğretim öğrencileri, her bakımdan gelişim çağında yer alırlar. Söz varlığı gelişimleri de buna paraleldir. Söz varlığının beslenmesinde, okuma ve dinleme becerileri etkin rol oynar” (Karadağ, 2011:205). Okuldaki bu gelişimi çocuğun ailesi, çevresi, çocuk edebiyatı ürünleri, dinlediği masallar, öğrendiği tekerlemeler, çevresindeki kitle iletişim araçları özellikle televizyon desteklemeye devam etmektedir. “TV, radyo, İnternet vb. kitle iletişim kanalında, çocukların gözlerine ve kulaklarına hitap eden masal, hikâye başta olmak üzere farklı tahkiyeli türler, bunların yanında ezgili ya da ezgisiz şiirler, muhtelif çocuk şarkıları, sahne oyunlarının güzel diyaloglarına gizlenmiş çeşitli ana dil unsurları ve daha nice söz öbeği, doğal ya da yapay çocuk edebiyatı ürünlerinin ya kendisi olmakta ya da onlara paralel bir yol alarak çocuğun gelişimine katkı sağlamaktadır” (Baş, 2010:143).

Çocuğu en çok etkileyen kaynağın kitle iletişim araçları olduğunu belirten Güney ve Aytan (2014:619), “2008 yılında bilgi akışını ve kelime girdisini araştıran rapora (Report, 2009:12) göre zihinde işlenen günlük kelime ve bilgilerin %41’inin televizyondan, %27’sinin bilgisayardan, %11’inin radyodan, %9’ unun basılı ürünlerden, çok azı telefon, müzik ve bilgisayar oyunlarından alındığını ve yine aynı raporun verilerine göre zihinde işlenen kelimelerin %79’unun medya araçları üzerinden geldiğini” belirtmişlerdir. Böylece kitle iletişim araçlarının kelime hazinesi gelişimi üzerindeki etkisi açıkça gözler önüne serilmektedir.

Çocuğun televizyonda en çok vakit harcadığı program türü ise çizgi filmlerdir. Aral, Ceylan ve Bıçakçı (2011:494), yaptıkları araştırmada, çocukların program türleri arasında en çok çizgi filmleri izlediğini ortaya koymuşlardır.

Kitle iletişim araçları vasıtasıyla ilkokul öğrencilerinin en çok izlediği çizgi filmlerin, söz varlığı unsurlarını belirleyerek öğrencilerin söz varlığı gelişimlerine katkılarını saptamak ve bu söz varlığı unsurlarını ilkokul öğrencilerinin kelime hazineleri ile karşılaştırmak amacıyla bu araştırma yapılmıştır. Araştırmanın amacına ulaşmak için aşağıdaki sorulara cevaplar aranmıştır:

1. Çocukların izledikleri çizgi filmlerdeki söz varlığı unsurları nelerdir?
2. İlkokul çocuğunun kelime hazinesi ile izlediği çizgi filmlerin kelime hazinesi ne kadar örtüşmektedir?”

Yöntem

Araştırmada, 1-4. sınıf öğrencilerinin söz varlığı edinimini doğrudan etkileyen medya yayınlarından biri olan çizgi filmlerin, öğrencilerin söz varlığı gelişimlerine katkılarını belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaçla, araştırmada nitel araştırma desenlerinden doküman incelemesi modeli

kullanılmıştır. "Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar" (Yıldırım ve Şimşek, 2013: 217).

Araştırmanın İnceleme Nesneleri

"Doküman incelemesinde hangi dokümanların önemli olduğu ve veri kaynağı olarak kullanılabileceği araştırma problemi ile yakından ilgilidir. Yazılı kaynakların yanı sıra; film, video ve fotoğraf gibi görsel malzemeler de nitel araştırmalarda kullanılabilir" (Yıldırım ve Şimşek, 2013:217). Buradan hareketle, bu araştırmada ilkökul 1-4. sınıf öğrencilerinin en çok izlediği 10 çizgi filmin incelenmesine karar verilmiştir.

Araştırmanın inceleme nesnelere 1-4. sınıf öğrencileri tarafından seçilen 10 çizgi film oluşturmaktadır. Çizgi filmleri tespit etmek amacıyla 1-4. sınıf seviyesine uygun ve her sınıftan 75'er öğrenci olmak üzere toplam 300 öğrenciden en çok izledikleri 3 çizgi filmi seçmeleri istenmiştir.

Öğrencilerin verdikleri cevaplar çetele tablosuna dönüştürülmüştür. Sonuçlar en çok izlenen çizgi filmleri belirlemek amacıyla sınıf sınıf analiz edilmiş, her sınıf seviyesine göre çizgi filmlerin tercih edilme dağılımları belirlenmiştir. Dağılımda öğrencilerin izledikleri çizgi filmler arasında farklılıklar olduğu görülmüştür. Bu sebeple listede en çok tercih edilen ve aşağıda adları verilen ilk 10 çizgi film araştırmanın inceleme nesnesi olarak kabul edilmiştir. "Tom ve Jerry" adlı çizgi film sözsüz bir çizgi film, "Barbie" ise tek bölümlük bir çizgi film olduğundan incelemeye alınmamıştır. Bunların yerine listede 11. sırada yer alan "Gumball" ve 12. sırada yer alan "Max Steel" isimli çizgi filmler alınmıştır. Aşağıdaki tabloda bu ölçütlere göre belirlenen 10 çizgi film gösterilmiştir:

Tablo 2: Öğrencilerin en çok izlediği 10 çizgi film

Çizgi Film İsimleri	4.Sınıf	3.Sınıf	2.Sınıf	1.Sınıf	TOPLAM
Çilek Kız	9	19	5	17	50
Ben 10	6	8	14	19	47
Köstebekgiller	15	15	10	6	46
Keloğlan	11	13	11	7	42
Winx	13	11	7	11	42
Pırdino	8	13	7	3	31
Scooby Doo	3	4	6	13	26
GGO Futbol	10	3	7	4	24
Gumball	4	11	1	5	21
Max Steel	7	2	4	7	20

Tablo 2'ye göre öğrencilerin en çok izlediği çizgi film Çilek Kız'dır. Bunu sırasıyla Ben 10, Köstebekgiller, Keloğlan, Winx, Pırdino, Scooby Doo, GGO Futbol, Gumball ve Max Stell adlı çizgi filmler takip etmektedir.

Çizgi Filmlerdeki Söz Varlığıyla İlkokul Öğrencilerinin Söz Varlığı Üzerine Bir Araştırma

Araştırmanın inceleme nesnelere olarak belirlenen çizgi filmlerin tamamı dizi şeklinde olup çok sayıda bölümden oluşmaktadır. Çizgi filmlerden 7 tanesinin yabancı, 3 tanesinin yerli yapım olduğu tespit edilmiştir. Köstebekgiller, Keloğlan ve Pirdino isimli yerli yapım olan çizgi filmler TRT Çocuk; Çilek Kız isimli çizgi film Minika Çocuk, Ben 10 ve Gumball isimli çizgi filmler Cartoon Network, Scooby Doo çizgi filmi Cartoon Network ve Planet Çocuk, Max Steel isimli çizgi film Minika Go ve Disney XD kanallarında yayınlanmaktadır. Her çizgi filmin bir bölümünün ortalama yayın süresi 15-20 dakika arasında değişmektedir.

Verilerin Toplanması

Araştırmada, seçilen çizgi filmlerden toplamda 30.000 kelime olacak şekilde söz varlığı unsurları derlenmiş ve bunlar yazılı veri hâline getirilmiştir. Çizgi filmlerden daha çok bölüm izleyerek söz varlığı unsurlarında veri çeşitliliğini arttırmak amacıyla her bölümün ilk 5 dakikalık kısmı izlenmiştir. Kelime sayısı 3.000'e tamamlanmaya kadar bölümler sıralı olarak izlenmiş ve deşifre edilmiştir. Böylece 10 çizgi filminden veri olarak derlenen toplam 30.000 kelimelik bir söz varlığı havuzu oluşturulmuştur. Çizgi filmler izlenerek deşifre edilen malzemeye dair nicel veriler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 3: Çizgi filmlerden derlenen kelime sayıları

ÇİZGİ FİLM ADI	BÖLÜMLER												TOPLAM
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
BEN 10	14	56	91	66	64	62	61	97	19	25	34	11	3.000
GGO FUTBOL	50	85	92	00	70	52	73	78					3.000
ÇİLEK KIZ	01	55	58	68	74	04	35	96					3.000
KELOĞLAN	55	75	13	09	17	73	47	13	45	15	96	42	3.000
KÖSTEBEKGİLLER	22	24	64	40	36	09	99	65	71	56	82	2	3.000
MAX STEEL	73	94	08		95		40	45	39	06			3.000
PIRDİNO	16	17	92	10	19	96	76	90	90	94			3.000
SCOOBY DOO	20	76	39	59	45	44	57	60					3.000
GUMBALL	37	65	69	78	78	73	00						3.000
WINX	99	31	51	55	63	92	09						3.000

Tablo 3'te, araştırma kapsamındaki 10 çizgi filmin 1-12 arasındaki bölümlerine ait metinlerindeki kelime sayıları gösterilmiştir. "Ben 10", "Keloğlan" ve "Köstebekgiller" isimli çizgi filmlerden 12; "Pirdino" isimli çizgi filminden 10; "Çilek Kız" isimli çizgi filminden 9; "GGO Futbol", "Max

Steel” ve “Scooby Doo” isimli çizgi filmlerden 8; “Gumball” ve “Winx” isimli çizgi filmlerden ise 7 bölüm incelenmiştir. “Max Steel” adlı çizgi filmin 4. ve 6. bölümleri İnternet’te Türkçe olarak bulunamamıştır. Bu sebeple derleme işlemine bu bölümler dâhil edilmemiştir. “Pırdino” isimli çizgi filmin videoları ise sıralı olarak yüklenmediğinden karışık olarak incelenmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmada, öğrenciler tarafından seçilen çizgi film videolarının kelime listeleri oluşturulmuş ve toplanan veriler incelenmiştir. Bu verilerin analizinde “Kategorisel içerik analizi yöntemi” kullanılmıştır. “Kategorisel analiz, genel olarak, belirli bir mesajın önce birimlere bölünmesini ve ardından bu birimlerin, belirli kriterlere göre kategoriler halinde gruplandırılmasını ifade eder. Kategorileendirme, mesajların kodlanmasını, yani anlamlarının işlenmesini gerektirir” (Bilgin, 2006:19). Bu amaçla her çizgi filmde 3.000 kelime alınması kaydıyla 10 çizgi filmin kelime listeleri birleştirilerek tek bir liste haline getirilmiştir. Veri olarak, toplamda 30.000 kelimelik bir söz varlığı havuzu elde edilmiştir. Havuzdaki kelimeler tek tek incelenmiş ve aynı kökten türeyen kelimeler ortak kök ya da gövde de birleştirilmiştir.

“Kategorileendirmede ya başkaları tarafından daha önceden geliştirilmiş kategoriler alınır, bu yapılamadığında veya uygun olmadığında ise yeni bir kategori sistemi geliştirilir” (Bilgin, 2006:19). Araştırmada kategorileendirme yapılırken Aksan (2006)’ın araştırmalarından yola çıkılarak söz varlığı unsurlarının incelenmesinde, kelimeler, deyimler, atasözleri, kalıp sözler, terimler ve ikilemeler kategorilerinde incelenmesine karar verilmiştir. Araştırmada ayrıca özel isimler de incelenmiştir. Kelimelerin sadece şekil bakımından değil anlam bakımından da incelenmesi amaçlanmıştır. Bu sebeple ayrı yazılan birleşik kelimeler, sayılar ve tarihler kelime olarak kabul edilmiştir. İşlemler, Baş (2011)’in söz varlığı araştırmaları için belirlediği ölçütler dikkate alınarak basamaklandırılmıştır. Kelime analizleri yapılırken şu basamaklar takip edilmiştir:

1. Ayrı yazılan birleşik kelimeler aralarında boşluk bulunduğu için “Kelime İşaretleme Programı” ile işaretlenmiştir. Aksi takdirde bu tür birleşik kelimeleri oluşturan her kelime bağımsız olarak incelenmek durumunda kalacağından araştırmada hataya yol açacaktır. Program tarafından tanınmayan ayrı yazılan birleşik kelimeler ise “+” işareti ile manuel olarak işaretlenmiştir. İşaretleme yapılırken TDK’nin sözlüklerinden yararlanılmıştır. Ancak sözlükte yer almayan ve kalıplaşmış olan sözcükler de birleştirilmiştir: Ağırılık seti (Ağırılık+seti), atom altı düzey (atom+altı+düzye), bakım setleri (bakım+setleri)...

2. TDK’nin yazım kılavuzundaki özel isimlere ait açıklamalar dikkate alınarak özel isimler “*” ile işaretlenmiştir: Adelat(*Adelat), Alfea(*Alfea), Alfea Peri Koleji(*Alfea+Peri+Koleji)...

Çizgi Filmlerdeki Söz Varlığıyla İlkokul Öğrencilerinin Söz Varlığı Üzerine Bir Araştırma

3. Sayılar ve tarihler de kelime olarak kabul edildiğinden yazı ile ifade edilmiştir. Birden fazla sözcükten oluşan sayılar ve tarihlerde birleştirme işlemi yapılmıştır: 6 (Altı), 1600 (bin+altı+yüz), 56. (elli+altıncı)...

4. "Simple Concordance Program 4.07" tarafından tanınmadığı ve listeleme yapılırken hata oluşturmaması için metinlerdeki kesme işaretleri kaldırılmıştır: Omnitrix'i (*Omnitrixi), Güneş'i (*Güneşi), Dünya'nın (*Dünyanın)...

5. Oluşturulan veri havuzundaki söz varlığı unsurları "Simple Concordance Program 4.07" ile listelenmiştir.

6. Çekim eki alan bir kelime biçimsel olarak farklılaşır; ama anlamı değişmez. Bu sebeple listelenen söz varlığı unsurlarındaki çekim ekleri çıkarılmıştır.

7. Kelimelerdeki olumsuzluk ekleri, sıfat fiil ve zarf fiil ekleri kalıcı isim yapanlar hariç silinmiştir: Acele etme (Acele+et-), acıktı (acıık-) açılın (açıl-)...

8. Eş sesli kelimeler açıklamaları ile belirtilmiştir. Çok anlamlı kelimelerin anlamlarının açıklaması verilmemiştir: Ad (isim), ağız (organ), akın (kalabalık)...

9. Uydurma kelimeler açıklamalarıyla birlikte listelenmiştir: Minneççar (minnettar), misketvar (minnettar), sencil (bencil)...

10. Ünlem özelliği taşıyan örnekler kısaltılmıştır: Aahaha, bom, heyt...

11. Liste üzerinde ayıklama işlemi yapılırken TDK'nin "http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&view=gts" adresinden kelime incelemeleri yapılmıştır. İncelemelerden sonra "Repeat Program" ile listeye çoğaltma işlemi uygulanmıştır.

12. Bütün bu işlemler sonrasında "Simple Concordance Program 4.07" ile listelerdeki aynı kelimeler bir araya getirilerek tek bir liste oluşturulmuştur.

13. Bu tür araştırmalar için özel olarak geliştirilen programlar ile metinlerdeki deyimler "#" ile işaretlenmiştir. TDK'nin "http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_atasozleri&view=atasozleri" adresinden kontrolleri yapılmıştır: Tuzağa düşmek (#tuzağa+düş-), meraklan çatlamak (#meraktan+çatla-), aç kalmak (#aç+kal-)...

Basamaklarda sözü edilen işlemler gerçekleştirildikten sonra söz varlığı unsurlarının tamamı toplu bir listede bir araya getirilmiş ve analiz edilmiştir.

İlkokul öğrencilerinin kelime listesiyle çizgi filmlerin kelime listesinin karşılaştırılmasında öncelikle ilkokul öğrencilerinin kelime listesi Karadağ'dan (2005) alınmış, TDK'nin son yazım kurallarına göre Karadağ'ın listesi düzenlenmiştir. Ayrıca araştırmamızdaki verilerle Karadağ'ın verilerinin eş düzlemde karşılaştırılabilmesi için eş sesli kelimelerin parantez içindeki açıklamaları da eşleştirilmiştir. Örneğin, Karadağ'ın listesinde yer alan bel (organ) şeklindeki açıklama

araştırmamızdaki gibi bel (vücut+bölümü), boy (uzunluk) şeklindeki açıklama boy (xen), yaş (zaman) şeklindeki açıklama yaş (ömür) şeklinde düzenlenmiştir.

Karşılaştırma işleminin yapılabilmesi için ilkökul öğrencilerinin ve çizgi filmlerin kelime listesi kelime programlarıyla önce çoğaltılmış ardından birleştirilerek tek bir liste elde edilmiştir. Bu listede ortak olanlar yine kelime programıyla belirlenerek tek tek iki listeye de karşılaştırılmış ve hem ortak hem de ayrı ayrı her iki listedeki kullanım sıklıkları belirlenmiştir. Sıklıklar büyükten küçüğe doğru sıralanarak ortak kelimelerden en çok kullanılanları belirlenmiştir. Bütün bu işlemlerden sonra iki listenin karşılaştırılması yapılmıştır.

Bulgular ve Yorum

Çizgi Filmlerdeki Temel Kelime Hazinesine İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmada, 10 çizgi filminden toplam 30.000 kelimelik bir söz varlığı havuzu oluşturulmuştur. Oluşturulan bu havuzda ayrı yazılan birleşik kelimeler, deyimler, atasözleri, kalıp sözler, ikilemeler ve özel isimler işaretlenip, kelimelerdeki çekim ekleri silindikten sonra ortaya çıkan toplam ve farklı kelime sayısı şu şekildedir:

Tablo 4: Çizgi filmlerdeki toplam ve farklı kelime sayıları

Toplam Kelime Sayısı	Farklı Kelime Sayısı	Toplam/ Farklı Kelime Oranı
27.946	3.839	7,27

Tablodan da anlaşılacağı üzere çizgi filmlerde toplam 27.946 kelime kullanılmıştır. Bu kelimelerden 3.839 tanesi farklı kelimelerdir. Toplam kelimelerin farklı kelimelere oranı 7,27'dir. Yani her farklı kelime ortalama olarak 7,27 kez tekrar etmiştir.

İncelenen Çizgi Filmlerin Söz Varlığına İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu bölümde incelenen çizgi filmlerin söz varlığı unsurları olarak deyimler, atasözleri, ikilemeler, özel isimler ve kalıp sözler esas alınmıştır. İncelenen çizgi filmlerde yer alan söz varlığı unsurlarına ilişkin genel veriler şöyledir:

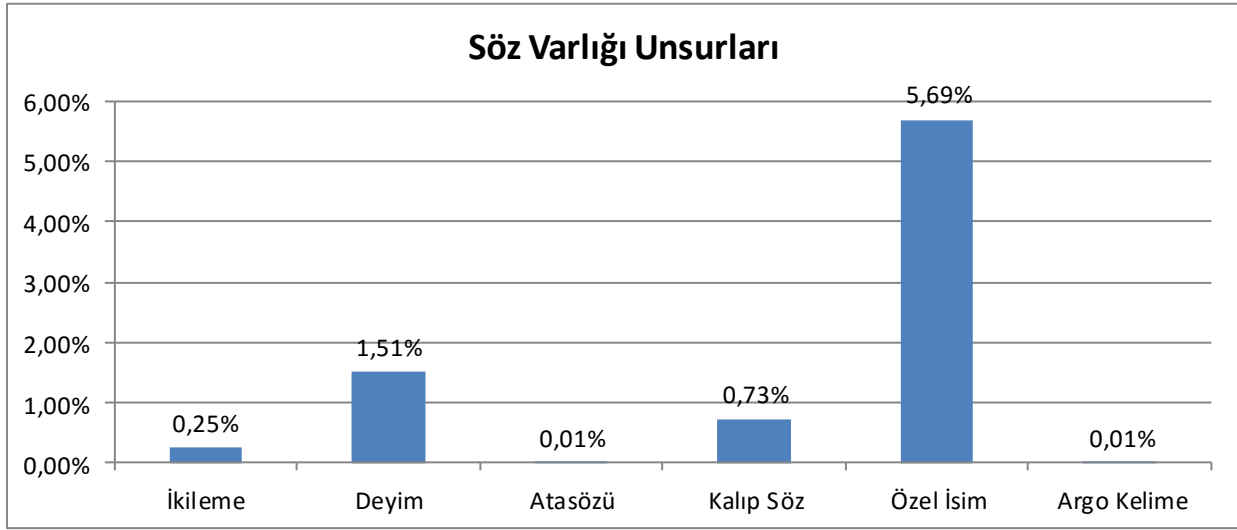
Tablo 5: Söz varlığı genel verileri

Unsurlar	Toplam Söz Varlığı Unsuru	Farklı Söz Varlığı Unsuru	Toplam Söz Varlığı Unsuru / Farklı Söz Varlığı Unsuru Oranı
Deyimler	424	240	1,76
Atasözleri	4	3	1,33
İkileme	72	46	1,56
Kalıp Sözler	205	24	8,54
Argo Kelimeler	4	3	1,33
Özel İsimler	1.592	504	3,15

Çizgi Filmlerdeki Söz Varlığıyla İlkokul Öğrencilerinin Söz Varlığı Üzerine Bir Araştırma

Tablo 5'te görüldüğü üzere çizgi filmlerin söz varlığı unsurları içinde deyimler ortalama 1,76 kez, atasözleri ve argo kelimeler ortalama 1,33 kez, ikilemeler ortalama 1,56 kez, kalıp sözler ortalama 8,54 kez, özel isimler ise ortalama 3,15 kez tekrar etmişlerdir.

Grafik 1: Çizgi filmlerde yer alan söz varlığı unsurlarının oranları

27.946 söz varlığı içerisinde yer alan deyimler, toplam kelime sayısının %1,51'ini, ikilemeler %0,25'ini, atasözleri %0,01'ini, kalıp sözler %0,73'ünü, özel isimler %5,69'unu, argo kelimeler ise %0,01'ini meydana getirmektedir.

Çizgi Filmlerdeki İkilemelere İlişkin Bulgular ve Yorum

Çizgi filmlerde kullanılan ikilemelerle ilgili sayısal bilgiler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 6: Çizgi filmlerdeki ikileme sayıları

Toplam Kelime Sayısı	Toplam İkileme Sayısı	Farklı İkileme Sayısı	Toplam/ Farklı İkileme Oranı
27.946	72	46	1,56

Çizgi filmlerde toplam 72, farklı 46 ikileme kullanılmıştır. Toplam ikilemelerin farklı ikilemelere oranı ise 1,56'dır. İkilemeler 46 farklı terimin 1,56 oranında tekrar edilmesiyle oluşmuştur.

“Seve seve, çabuk çabuk, hayır hayır, kovan kovan, Allah Allah, anam anam, aylak aylak, durun durun, gizli gizli, hay hay, robot mobot ve tamam tamam” ikilemeleri TDK'nin “http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&view=gts” adresinde bulunamamış ancak aynı kelimelerin tekrar edilmesiyle oluştukları için ikileme listesine alınmıştır.

Çizgi Filmlerdeki Deyimlere İlişkin Bulgular ve Yorum

Deyimler, “http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_atasozleri&view=atasozleri” adresi esas alınarak belirlenmiştir. Çizgi filmlerdeki deyimlerle ilgili sayısal bilgiler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 7: Çizgi filmlerdeki deyim sayıları

Toplam Kelime Sayısı	Toplam Deyim Sayısı	Farklı Deyim Sayısı	Toplam/ Farklı Deyim Oranı
27.946	424	240	1,76

Çizgi filmlerde toplam 424, farklı 240 deyim kullanılmıştır. Toplam deyimlerin farklı deyimlere oranı 1,76'dır. Deyimler, 240 farklı deyim 1,76 oranında tekrar edilmesiyle oluşmuştur.

Çizgi Filmlerdeki Atasözlerine İlişkin Bulgular ve Yorum

Atasözleri, "http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_atasozleri&view=atasozleri" adresi esas alınarak belirlenmiştir. Çizgi filmlerde kullanılan atasözlerine ait bilgiler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 8: Çizgi filmlerdeki atasözü sayıları

Toplam Kelime Sayısı	Toplam Atasözü Sayısı	Farklı Atasözü Sayısı	Toplam/ Farklı Atasözü Oranı
27.946	4	3	1,33

Çizgi filmlerde toplam 4, farklı 3 atasözü kullanılmıştır. Toplam atasözünün farklı atasözü oranı ise 1,33'dir. Atasözleri, 3 farklı atasözünün 1,33 oranında tekrar edilmesiyle oluşmuştur.

Çizgi Filmlerdeki Kalıp Sözlere İlişkin Bulgular ve Yorum

Çizgi filmlerdeki kalıp sözlerle ilgili bilgiler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 9: Çizgi filmlerdeki kalıp söz sayıları

Toplam Kelime Sayısı	Toplam Kalıp Söz Sayısı	Farklı Kalıp Söz Sayısı	Toplam/ Farklı Kalıp Söz Oranı
27.946	205	24	8,54

Tabloda görüldüğü üzere çizgi filmlerde toplam 205, farklı 24 kalıp söz kullanılmıştır. Toplam kalıp sözlerin farklı kalıp sözlere oranı ise 8,54'tür. Kalıp sözler, 24 farklı kalıp sözün 8,54 oranında tekrar edilmesiyle oluşmuştur.

Çizgi Filmlerdeki Özel İsimlere İlişkin Bulgular ve Yorum

Çizgi filmlerde kullanılan özel isimlerle ilgili bilgiler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 10: Çizgi filmlerdeki özel isim sayıları

Toplam Kelime Sayısı	Toplam Özel İsim Sayısı	Farklı Özel İsim Sayısı	Toplam/ Farklı Özel İsim Oranı
27.946	1.592	504	3,15

Çizgi filmlerde toplam 1.592, farklı 504 özel isim kullanılmıştır. Toplam özel isimlerin farklı özel isimlere oranı ise 3,15'tir. Özel isimler 504 farklı ismin 3,15 oranında tekrar edilmesiyle oluşmuştur.

Çizgi Filmlerdeki Argo Kelimelere İlişkin Bulgular ve Yorum

Çizgi filmlerdeki argo kelimelerin sayısal verileri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 11: Çizgi filmlerdeki argo kelime sayıları

Toplam Kelime Sayısı	Toplam Argo Kelime Sayısı	Farklı Argo Kelime Sayısı	Toplam/ Farklı Argo Kelime Oranı
27.946	4	3	1,33

Çizgi filmlerde toplam 4 argo kelime kullanılmıştır. Bu argo kelimeler 3 farklı argo kelimenin 1,33 oranında tekrar edilmesiyle oluşmuştur. Argo kelimeler, 3 farklı argo kelimenin 1,33 oranında tekrar edilmesiyle oluşmuştur.

Çizgi Filmlerin Söz Varlığı ile İlkokul Öğrencilerinin Söz Varlığının Karşılaştırılmasına Yönelik Bulgular ve Yorum

Bu bölümde, çizgi filmler ile ilkökul (1-4.sınıf) öğrencilerinin kelime hazineleri karşılaştırılmıştır. Çizgi filmlerin kelime hazineleri ile karşılaştırılan ilkökul öğrencilerinin kelime hazinesi verileri Karadağ (2005)'dan alınmıştır. Yapılan karşılaştırmanın amacı, ilkökul öğrencilerinin kelime hazinesinin çizgi filmlerin kelime hazinesi ile ne derece örtüştüğünü tespit etmektir.

Çizgi filmlerde bulunan toplam 27.946 kelime ile ilkökul öğrencilerinin kullandığı 151.313 kelime karşılaştırılmıştır. Karşılaştırma sonucu elde edilen bilgiler aşağıdaki gibidir.

Tablo 12: İlkokul öğrencilerinin ve incelenen çizgi filmlerin sayısal verileri

	Farklı Kelime Sayısı	Toplam Sıklık
Ortak Kelimeler	1.916	150.114
İlkokul Öğrencilerinde Yer Alan Kelimeler	6.322	151.313
Çizgi Filmlerde Yer Alan Kelimeler	3.839	27.946

Çizgi filmlerde yer alan 27.946 kelime, ilkökul 1-4.sınıf öğrencilerinin 151.313 kelimedenden oluşan listesi ile karşılaştırılarak toplam 179.259; farklı 8.245 kelimedenden oluşan bir liste elde edilmiştir. Yapılan karşılaştırma sonucunda çizgi filmlerdeki ve karşılaştırma listesindeki 1.916 kelimenin her iki listede de ortak olduğu görülmüştür. Ortak kelimelerin toplam sıklığı 150.114'tür. Her iki listede ortak olan kelimeler çizgi filmlerde bulunan farklı kelimelerin %49,90'ını; toplam kelimelerin %80,70'ini meydana getirmektedir.

Sadece ilkökul öğrencileri tarafından kullanılan ve toplam sıklığı 23.753 olan 4.406 farklı kelime tespit edilmiştir. Bu kelimeler ilkökul öğrencilerinin listesindeki farklı kelimelerin %69,90'ını; toplam kelimelerin %15,69'unu oluşturmaktadır. 6.330 kelime ise ya ilkökul ya da çizgi film listelerinden sadece birinde yer almaktadır. İlkokul öğrencilerinin kelime listesindeki toplam sıklığı 23.753 olan 4.406 farklı söz varlığı unsuru çizgi filmlerde bulunmamaktadır. Aynı şekilde çizgi filmlerin listesinde olduğu halde ilkökul öğrencilerinin listesinde bulunmayan toplam sıklığı 5.392 olan farklı 1.923 kelime mevcuttur.

Farklı kelimeler açısından bakıldığında her iki listede ortak olan kelimeler, çizgi film listesindeki kelimelerin %49,90'ını; ilkökul öğrencilerinin kelime listesinin %30,30'unu oluşturmaktadır.

Sonuç

İlkokul öğrencilerinin en çok izlediği çizgi filmlerin söz varlığı unsurlarını belirlemeye yönelik yapılan bu araştırmada bulgular doğrultusunda şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Çocuklarda ilk gelişen beceri dinleme becerisidir. Çizgi filmler de bu beceriye katkıda bulunmaktadır.

Çizgi Filmlerdeki Söz Varlığıyla İlkokul Öğrencilerinin Söz Varlığı Üzerine Bir Araştırma

Öğrencilerin görüşleri alındıktan sonra en çok izlenen çizgi filmlerin yabancı yapımlar olduğu belirlenmiştir. Türker (2011:234-235), çizgi filmlerle ilgili yeterli bölüm olmamasının sebeplerini, “bu alanda yetişmiş akademik elamanların çok az olması, bölümün fiziki ve donanım gereksinimlerinin yüksek giderler gerektirmesi ve bu alanın ne derecede gelişebileceği ve yüksek gelirler getirebileceği öngörüsünün olmaması” olarak sıralamaktadır.

Çizgi filmlerden toplanan 30.000 kelimedeki yapılan işaretleme ve birleştirme işlemlerinden sonra 27.946 kelimelik bir havuz oluşturulmuştur. Bu havuzda bulunan unsurların 3.839 tanesi farklı unsurlardır. Her kelime, 7,22 kez tekrar etmiştir. Çizgi filmleri izleyen bir öğrenci aynı kelimeyle ortalama olarak 7 kez karşılaşmaktadır. “Öğrenciler yeni karşılaştıkları kelimeleri önce kısa süreli bellekte depolarlar ve tekrar kullanılma durumunda uzun süreli belleğe geçirirler” (Göçer, 2009:1028). Öğrenci bir kelimeyle ne kadar sık karşılaşarsa o kelimeyi, uzun süreli belleğe geçirmesi ve aktif kullanarak kelime hazinesine katması kolaylaşır.

“Sözlü ve yazılı iletişimde özellikle anlama ve anlatma temel dil becerilerinden olan okuma ve yazmayı, hatta dinleme ve konuşma alt dil becerilerini de etkileyen faktörler arasında kelime hazinesinin önemli bir yeri vardır. Anlama ve anlatma temel dil becerilerinin etkin kullanımı kelime hazinesine bağlıdır” (Karatay, 2007:141). Kelime hazinesinin gelişmişlik düzeyi öğrencinin, iletişim becerilerini etkiler. Dilin etkili ve doğru bir biçimde kullanılmasında, duygu, düşüncelerinin, istek ve ihtiyaçlarının ifade edilmesinde ve iletişimde öğrencinin ne kadar kelime hazinesine sahip olduğu önemlidir. Dolayısıyla çizgi filmler de öğrencinin kelime hazinesini geliştirici olmalıdır. Çizgi filmlerdeki kelime hazinesi ne kadar zengin olursa öğrencinin, anlama ve anlatma becerilerinin gelişmesi o oranda zenginleşir.

27.946 söz varlığı içerisinde yer alan deyimler, toplam kelime sayısının %1,51’ini, ikilemeler %0,25’ini, atasözleri %0,01’ini, kalıp sözler %0,73’ünü, özel isimler %5,69’unu, argo kelimeler ise %0,01’ini meydana getirmektedir. Araştırmada incelenen temel kelimeler dışındaki söz varlığı unsurlarının yüzdelerine bakıldığında ikilemelerin, atasözlerinin, kalıp sözlerin ve argo kelimelerin toplam kelime sayısı içindeki oranının %1’in altında olduğu görülmektedir. Söz varlığı unsurları içerisinde somutlaştırma, cinsiyetine uygun rolü kabul etme ve sosyal rolleri öğrenme amacıyla en fazla payın özel isimlere ait olduğu tespit edilmiştir. Söz varlığı unsurları içerisinde en az payın ise atasözleri ile argo kelimelere ait olduğu görülmektedir. Argo kelimelerin oranının düşük olması memnun edici bir durumdur. Ancak, atasözlerinin genel yüzdelerine bakıldığında daha yüksek olması beklenmektedir.

Çizgi filmlerin listesinde yer alan, “Şapşal, ucube, namert, aylak, baş belası, budala, ahbap, ahmak, aylaklık, babalık, bücür, kaçık, karaborsa ve taş kafa” kelimeleri Aktunç (2015)’un Büyük Argo

Sözlüğü'nde bulunamamıştır. Ancak incelenen çizgi filmlerin ilkököl çağındaki çocukların izlediği düşünüldüğünde o yaş grubu için uygun değildir.

Yapılan karşılaştırmada, her iki listede ortak olan kelimeler, çizgi film listesindeki kelimelerin %49,90'ını; ilkököl öğrencilerinin kelime listesinin %30,30'unu oluşturmaktadır. Bu durumda, incelenen çizgi filmlerin kelime hazinesinin büyük oranda ilkököl öğrencilerinin kelime hazinesi ile örtüştüğü görülmektedir.

Kelime hazinesine yönelik yapılan araştırmalarda dil öğrenimi için çocuğun ilk 10 yılının önemi vurgulanmıştır. O halde, özellikle bu yaşlarda çocuğun dil gelişimini olumsuz etkileyecek her türlü materyal ya da durumdan uzak durulmalı, mümkün olduğunca dil gelişimini destekleyici çalışmalar yapılmalıdır.

Kaynakça

- Temur, T. (2011). İlköğretim 1. sınıf öğrencilerinin kalem tutma şekilleri ile kavrama ve sıkıştırma kuvvetlerinin betimlenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 11(4), 2189-2205.
- Abalı, O. (2012). Konuşmaya başlamayan çocuk. *Özde Öğrenme Zekâ Dikkat Eğitim Dergisi*, 7 (2), 22-24.
- Aksan, D. (2006). *Anadilimizin söz denizinde*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Aktunç, H. (2015). *Büyük argo sözlüğü*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Aral, N., Ceylan, R., ve Bıçakçı, M. R. (2011). Çocukların televizyon seyretme alışkanlıklarının yaş ve cinsiyete göre incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19 (2), 489-498.
- Aşıcı, M. (2005). *Okul çağında dil etkinlikleri*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Baş, B. (2006). *1985-2005 yılları arasında çocuk edebiyatı sahasında yazılmış tahkiyeli metinlerin söz varlığı üzerine bir araştırma*. Gazi Üniversitesi, Doktora Tezi.
- Baş, B. (2010). Söz varlığının oluşumu ve gelişiminde çocuk edebiyatının rolü, *TÜBAR*, XXVII, 137-159.
- Baş, B. (2011). Söz varlığı ile ilgili çalışmalarda kullanılacak ölçütler, *TÜBAR*, XXIX, 27-61.
- Bilgin, N. (2006). *Sosyal bilimlerde içerik analizi teknikler ve örnek çalışmalar*. Ankara: Siyasal Kitapevi.
- Göçer, A. (2009). Türkçe eğitiminde öğrencilerin söz varlığını geliştirme etkinlikleri ve sözlük kullanımı, *Turkish Studies*, 4(4), 1025-1055.
- Güney, N.ve Aytan, T. (2014). Aktif kelime hazinesini geliştirmeye yönelik bir etkinlik önerisi: tabu. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2 (5), 617-628.
- Gür, T., Coşkun, İ. ve Sağlam, F. (2013). İlkokul 2, 3 ve 4. sınıf Türkçe ders kitapları bütüncesinin kelime hazinesini geliştirme eğitimi açısından incelenmesi. *Turkish Studies*, 8(1), 1561- 1570.
- Karadağ, Ö. (2005). *İlköğretim I.kademe öğrencilerinin kelime hazinesi üzerine bir araştırma*. Gazi Üniversitesi, Doktora Tezi.
- Karadağ, Ö. ve Kurudayıoğlu, M. (2010). 2005 Türkçe programına göre hazırlanmış ilköğretim birinci kademe Türkçe ders kitaplarının kelime hazinesi. *TÜBAR*, XXVII, 424-436.
- Karadağ, Ö. (2011). İlköğretim Türkçe sözlüklerinin hazırlanmasında temel ölçütler. *TÜBAR*, XXX, 193-207.
- Karatay, H. (2007). Kelime öğretimi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27 (1), 141-153.
- Kol, S. (2011). Erken çocuklukta bilişsel gelişim ve dil gelişimi. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21, 1-21.
- MEB. (2015). *Türkçe dersi (1-8. Sınıflar) öğretim programı (Taslak)*. Ankara.

Çizgi Filmlerdeki Söz Varlığıyla İlkokul Öğrencilerinin Söz Varlığı Üzerine Bir Araştırma

Mert, E. L. (2010). *Etkinliklerle sözcük öğretimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.

Onan, B. (2013). *Dil eğitiminin temel kavramları*. Ankara: Nobel Yayıncılık.

Sever, S. (2013). *Çocuk edebiyatı ve okuma kültürü*. İzmir: Tudem.

Türker, İ. H. (2011). "Canlandırma"nın tarihçesi ve Türk canlandırma sanatı. *İnönü Üniversitesi Sanat Ve Tasarım Dergisi*, 1(2), 227-241.

Yapıcı, Ş. (2004). Çocukta dil gelişimi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 1(1), 1-17.

Yıldırım, A. Ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara.

Zengin, A. Y. ve Zengin, N. (2009). *Eğitim fakülteleri için çocuk edebiyatı*. İstanbul: Truva Yayınları.

İnternet Kaynakçası

TDK Güncel Türkçe Sözlük. http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&view=gts Erişim Tarihi: 26.05.2015

TDK Güncel Türkçe Sözlük. http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_atasozleri&view=atasozleri Erişim Tarihi: 26.05.2015